

BÁO CÁO THAM LUẬN

tại “Hội nghị hướng dẫn nghiệp vụ thanh tra; tập huấn, hướng dẫn về công tác thanh tra, kiểm tra năm 2024 của ngành Tài nguyên và Môi trường ”

Nội dung: Kết quả triển khai công tác thanh tra, kiểm tra tại Sở Tài nguyên và Môi trường thành phố Hải Phòng, một số vướng mắc và đề xuất, kiến nghị

Sở Tài nguyên và Môi trường Hải Phòng là cơ quan chuyên môn quản lý đa ngành, đa lĩnh vực, khối lượng công việc nhiều, ngày càng tăng, có tính chất phức tạp, nhạy cảm, đòi hỏi sự chủ động, tập trung cao và kịp thời trong chỉ đạo, điều hành, tham mưu đề xuất. Ngành tài nguyên và môi trường đang triển khai thực hiện các nhiệm vụ trong bối cảnh thành phố phát triển mạnh về kinh tế, kết cấu hạ tầng với nhiều dự án trọng điểm đã tạo áp lực cao rất lớn cho ngành. Nhận thức rõ những khó khăn và tầm quan trọng của ngành trong việc phát triển kinh tế - xã hội của thành phố, lãnh đạo Sở đã luôn quan tâm và tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nghiêm túc đối với các kết luận, kiến nghị sau thanh tra về kinh tế - xã hội, qua đó đã kịp thời chấn chỉnh và xử lý đối với những sai phạm của tổ chức, cá nhân, từng bước đưa các hoạt động quản lý nhà nước trong lĩnh vực tài nguyên và Môi trường vào nền nếp, đúng pháp luật.

Về tổ chức bộ máy, Sở Tài nguyên và Môi trường có 07 phòng chuyên môn, 02 Chi cục, 04 đơn vị sự nghiệp và 01 đơn vị khác là Quỹ Bảo vệ môi trường. Thanh tra Sở thực hiện chức năng thanh tra hành chính và thanh tra chuyên ngành về đất đai, tài nguyên nước, tài nguyên khoáng sản, địa chất, môi trường, khí tượng, thủy văn, đo đạc, bản đồ, quản lý tổng hợp và thống nhất về biển và hải đảo theo quy định của pháp luật; chịu sự chỉ đạo trực tiếp của Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường; chịu sự hướng dẫn về công tác, nghiệp vụ thanh tra hành chính của Thanh tra thành phố và về công tác, nghiệp vụ thanh tra chuyên ngành của Thanh tra Bộ. Hiện Sở đang bố trí cho Thanh tra 10 công chức, gồm: 07 nam, 03 nữ; trong đó 05 người có trình độ chuyên môn thạc sĩ; 02 người có trình độ lý luận chính trị cao cấp, 06 người có trình độ trung cấp lý luận chính trị. Tuy nhiên, theo kế hoạch luân chuyển cán bộ hàng năm, quân số biến động liên tục nên trong tổng số 10 công chức của Thanh tra hiện nay chỉ có 04 công chức đã được bổ nhiệm ngạch thanh tra viên.

Trong năm 2023 vừa qua, Sở TNMT thành phố Hải Phòng đã bố trí tiếp 46 lượt với tổng số 60 người dân đến thực hiện quyền khiếu tố, phản ánh, kiến nghị tại Phòng tiếp công dân của Sở. Nội dung khiếu nại, kiến nghị, tố cáo chủ yếu liên quan đến lĩnh vực đất đai, môi trường. Các buổi tiếp công dân được tiến hành công khai, dân chủ đúng quy định của pháp luật về tiếp công dân. Đồng thời, Sở đã tiếp nhận, phân loại và xử lý 387 đơn thư các loại (trong đó có 42 đơn tập thể); thực hiện thanh tra, kiểm tra đối với 13 đơn vị về đất đai, xử phạt hành chính đối với 02 tổ chức theo thẩm quyền với số tiền là **68.000.000** đồng, thu lợi bất hợp pháp số tiền **949.516.200** đồng; kiểm tra 55 tổ chức về môi trường và tài nguyên nước, xử phạt vi

phạm hành chính thuộc thẩm quyền Chánh thanh tra đối với 32 tổ chức vi phạm pháp luật bảo vệ môi trường với số tiền xử phạt 1.882.100.000 đồng, trình UBND thành phố 08 quyết định xử phạt vi phạm hành chính đối với 08 tổ chức, với số tiền là **2.146.000.000** đồng; kiểm tra 10 tổ chức hoạt động khoáng sản, xử phạt vi 05 tổ chức với tiền là **2.255.000.000** đồng, truy thu 487.620.000 đồng.

Một điểm sáng của Hải Phòng đó là, thực hiện Nghị quyết số 06/2016/NQ-HĐND ngày 29/3/2016 của Hội đồng nhân dân thành phố Hải Phòng về nhiệm vụ, giải pháp thu hồi diện tích đất đã giao, cho thuê không đúng đối tượng, không đúng thẩm quyền, chậm đưa đất vào sử dụng hoặc sử dụng không đúng mục đích gây lãng phí tài nguyên đất; Sở TNMT đã tổ chức kiểm tra, trình thành phố thu hồi 31 địa điểm với S là **455,14** ha. Các quỹ đất thu hồi từ các dự án đã được quản lý, sử dụng đúng quy định; đã giao, cho thuê 18,84 ha đất thu hồi cho các nhà đầu tư khác; góp phần nâng cao hiệu quả sử dụng đất, tăng thu ngân sách nhà nước và góp phần phát triển kinh tế - xã hội của địa phương (tiền sử dụng đất, tiền thuê đất thu được khi giao, cho thuê 18,84 ha thu hồi là **2.023,1 tỷ đồng**).

Những năm qua, Sở TNMT Hải Phòng luôn nỗ lực phấn đấu, hoàn thành nhiệm vụ chính trị và đạt được nhiều thành tựu, chỉ đạo có hiệu quả nhiệm vụ công tác thanh tra, tiếp dân, giải quyết khiếu nại tố cáo; thanh tra việc chấp hành chính sách pháp luật về tài nguyên và môi trường, góp phần quan trọng tăng cường trật tự, kỷ cương trong quản lý nhà nước. Tham mưu xử lý, giải quyết kịp thời, đúng chính sách pháp luật, có hiệu quả các đơn thư khiếu nại, tố cáo; đặc biệt là các vụ việc phức tạp, khiếu tố đông người; xây dựng cơ chế, giải pháp phù hợp, tổ chức thực hiện nền nếp công tác tiếp dân, xử lý đơn thư ở các cấp, thúc đẩy và nâng cao hiệu quả công tác tiếp dân, giải quyết khiếu nại tố cáo trên địa bàn thành phố. Triển khai kịp thời, có kết quả các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác phòng chống tham nhũng... góp phần tích cực trong phòng ngừa, xử lý các hành vi vi phạm pháp luật.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, Sở TNMT Hải Phòng vẫn còn gặp một số khó khăn, vướng mắc về cơ chế, chính sách pháp luật chưa đầy đủ, đồng bộ; kỷ cương pháp luật chưa được đề cao, chế tài xử lý kết quả thanh tra chưa đủ mạnh. Lực lượng cán bộ, công chức làm công tác thanh tra còn hạn chế, biến động thường xuyên, trình độ năng lực chưa tương xứng với yêu cầu nhiệm vụ. Tại Hội nghị hôm nay, Sở TNMT Hải Phòng xin được phép nêu một số kiến nghị, đề xuất cụ thể như sau:

Thứ nhất, đối với Luật Thanh tra năm 2022: Tại Khoản 3 Điều 59 quy định *“Đối với cuộc thanh tra theo kế hoạch, quyết định thanh tra phải được gửi đến đối tượng thanh tra và công bố chậm nhất là 15 ngày trước ngày tiến hành thanh tra trực tiếp”*. Điều khoản này gây khó khăn trong quá trình triển khai kế hoạch thanh tra, thời hạn của Đoàn thanh tra bị giảm từ 30 xuống còn 15 ngày; trong khi đó đối tượng thanh tra lại có thêm 15 ngày để khắc phục các tồn tại trước khi Đoàn thanh tra đến thanh tra trực tiếp. Đồng thời, khái niệm *“tiến hành thanh tra trực tiếp”* tại điều khoản này mâu thuẫn với Khoản 2 Điều 49 Luật Thanh tra vì theo Điều 49 *“công bố quyết định thanh tra”* là một trong các bước của hoạt động *“tiến hành*

thanh tra trực tiếp”. Đề nghị Bộ Tài nguyên và Môi trường kiến nghị sửa đổi, bổ sung điều khoản này cho phù hợp.

Thứ hai, hành lang pháp lý để thu hồi đất đối với các dự án chây ỳ cơ bản đã tạo điều kiện cho người thi hành công vụ thực thi pháp luật, nhưng quá trình triển khai vẫn còn nhiều vướng mắc, bất cập cần được điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp với thực tiễn, cụ thể: (1) cần quy định cụ thể khái niệm “không đưa đất vào sử dụng”, cách xác định thời hạn chậm 24 tháng không đưa đất vào sử dụng (có được cộng thêm khoảng thời gian mà nhà nước chậm bàn giao đất cho nhà đầu tư không); (2) Luật Đất đai chỉ quy định dự án chậm tiến độ chứ không quy định về trường hợp một phần của dự án bị chậm, dẫn đến khi xử lý các trường hợp này, cán bộ thực thi cũng bị lúng túng, sẽ phải gia hạn cho toàn bộ dự án hay chỉ gia hạn đối với phần diện tích đất chưa xây dựng công trình.

Thứ ba, về xử phạt hành chính trong lĩnh vực khoáng sản, Hải Phòng cũng đang lúng túng trong xác định hành vi “khai thác khoáng sản không đúng nội dung giấy phép” và “khai thác vượt công suất” quy định tại Điều 227 Bộ luật Hình sự 2015 so với các quy định liên quan của Luật Khoáng sản. Các nội dung chồng chéo này dẫn đến nhiều cách hiểu và quan điểm khác nhau, tạo áp lực lớn cho công chức khi thực thi nhiệm vụ. Đối với nội dung này, Bộ TNMT đã có Văn bản số 9358/BTNMT-KSVN ngày 02/11/2023 báo cáo Thủ tướng Chính phủ. Hy vọng trong thời gian tới, các cơ quan Trung ương sẽ ban hành các văn bản hướng dẫn cụ thể hoặc sửa đổi, bổ sung Điều 227 Bộ luật Hình sự để tháo gỡ vướng mắc cho các địa phương./.